

Program Wspierania Rodziny w Gminie Oleśnica na lata 2021 – 2023

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka sytuacji rodzin w Gminie Oleśnica.....	5
3. Analiza SWOT.....	10
4. Adresaci programu.....	12
5. Cele programu.....	12
6. Realizatorzy programu.....	15
7. Źródła finansowania.....	16
8. Przewidywane efekty.....	16
9. Monitoring i ewaluacja.....	17
10. Podsumowanie.....	17

1. WSTĘP

Art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020r. poz. 821 ze zm.) zobowiązuje do opracowywania oraz realizowania 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny i jest zadaniem własnym gminy.

Głównym założeniem Programu jest tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu profilaktyki, wsparcia dzieci oraz rodzin z terenu Gminy Oleśnica przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Program został opracowany na lata 2021-2023 i stanowi pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny oraz zintegrowanie kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy Oleśnica.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być świadczona przez specjalistów w ramach spójnego systemu pracy środowiskowej. Ważne, aby zmiana sytuacji rodziny odbywała się w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy, zaufania i przy aprobacie ze strony rodziny, z wykorzystaniem zasobów rodziny oraz środowiska lokalnego.

Rodzina od zawsze stanowiła podstawową komórkę społeczną, na której opiera się społeczeństwo. Jest jego integralną częścią. W jej skład wchodzi rodzice i dzieci, jest pierwszym i najistotniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Jako grupa społeczna przekazuje wartości, dziedzictwo kulturowe, a przede wszystkim zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje głównie stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, oraz podstawowych potrzeb. Rodzina, jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość każdego człowieka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy i nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości, sposób późniejszego funkcjonowania oraz umiejętności personalne. System rodzinny ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje:

- opiekuńczo – zabezpieczająca,
- socjalizacyjna,
- ekonomiczna,
- wychowawcza,
- kulturalna.

Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników destrukcyjnych, których oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która ma trudności by sprostać podstawowym obowiązkom wobec dzieci i nie jest w stanie samodzielnie skutecznie zapobiegać sytuacjom kryzysowym.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, powodują destabilizację niektórych rodzin. Pojawiają się problemy opiekuńczo-

wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu ulegają więzi rodzinne, co istotnie wpływa na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami. Zaburzona jest równowaga wewnątrzrodzinna, która wpływa na poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, zdolności adaptacyjne. Taka sytuacja powoduje niedosyt emocjonalny, rozluźnienie więzi, wyuczoną bezradność, ubóstwo emocjonalne i materialne a niejednokrotnie stanowi przyczynę wszelkiego rodzaju uzależnień.

Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa powodują znaczny wzrost liczby osób bezradnych, które nie są w stanie sprostać wyzwaniom życia codziennego.

Pojawiają się zjawiska o charakterze globalnym tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starszych, migracje oraz lokalnym tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny itp.

Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje odpowiednie instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

UWARUNKOWANIA FORMALNO - PRAWNE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OLEŚNICY.

Realizując zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. Z 2020r., poz. 176 ze zm.)
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.)
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.)
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 ze zm.)
5. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020r., poz. 808 ze zm.)
6. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019r., poz. 2133 ze zm.);
7. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 ze zm..)
8. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020r., poz. 1398 ze zm.),
9. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019r., poz.2407 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz., U. z 2020r., poz. 1329 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020r., poz. 1348 ze zm.);

12. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020r., poz. 1297 ze zm.)
14. Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy przyjętego Uchwałą nr XVIII/111/16 Rady Gminy Oleśnica z dnia 22 marca 2016r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Poz. 1618 z dnia 25 marca 2016)

Ponadto w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy realizowane są wskazane poniżej programy oraz dokumenty strategiczne:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Oleśnica na lata 2017-2025;
2. Wieloletni Program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w domu i w szkole”;
3. Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej;
4. Program Wspierania Rodziny w Gminie Oleśnica,
5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
6. Program Karta Dużej Rodziny Gminy Oleśnica
7. Program Rodzina 500 +
8. Program Dobry Start
9. Sprawozdanie z Działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy;
10. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

2. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI RODZIN W GMINIE OLEŚNICA

Gmina Oleśnica położona jest w centrum powiatu oleśnickiego, w województwie dolnośląskim, należąca do aglomeracji wrocławskiej.

Gmina Oleśnica jest dobrze skomunikowana z pozostałymi miejscowościami regionu i kraju. Przez teren gminy przebiega droga ekspresowa S8 – łącząca pięć województw: dolnośląskie, wielkopolskie, łódzkie, mazowieckie i podlaskie (Wrocław-Łódź-Warszawa-Białystok), droga krajowa nr 25 (Oleśnica-Ostrów Wielkopolski) oraz łącząca się z nią droga wojewódzka nr 373 (węzeł Oleśnica-Północ droga ekspresowa S8 -Spalice), ponadto droga wojewódzka nr 340 (Oleśnica-Trzebnica), nr 451 (Oleśnica-Namysłów) oraz nr 368 (Oleśnica-Długołęka), a także linie kolejowe z Wrocławia, Katowic, Kępna, Krotoszyna i Ostrowa Wielkopolskiego przebiegające przez teren Gminy Oleśnica dają doskonałe połączenie komunikacyjne z pozostałymi regionami Polski.

Sieć osadniczą gminy tworzy 45 miejscowości (wsi i przysiółków) zgrupowanych w 29 sołectwach otaczających miasto Oleśnica (gmina miejska). Gmina Oleśnica jest największą gminą powiatu oleśnickiego, jej obszar wynosi 242,84 km², w tym: powierzchnia

rolna 16971 ha (69,9% powierzchni gminy), powierzchnia leśna 5406,4 ha (22,3% powierzchni gminy). Gmina stanowi 23,1 % powierzchni powiatu. Teren Gminy Oleśnica liczy powyżej 13 600 mieszkańców.

Działający na terenie Gminy Oleśnica zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy w 2020r. wspomógł 164 rodziny w których było 284 osób,

. Zauważalna jest tendencja spadkowa dotycząca liczby osób i rodzin korzystających ze wsparcia GOPS w Oleśnicy. Wnikliwe dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2018 – 2020 są zawarte w przedstawionej tabeli:

Powód trudnej sytuacji życiowej*	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	127	254	105	180	104	172
Bezdomność	9	9	10	14	7	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	15	72	13	68	11	54
Bezrobocie	85	196	70	162	68	145
Niepełnosprawność	119	201	105	158	82	114
Długotrwała lub ciężka choroba	136	217	120	170	111	159
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym rodziny niepełne i rodziny wielodzietne	46	153	42	138	21	65
Przemoc w rodzinie	6	20	3	10	1	4
Alkoholizm	12	22	12	15	13	16

* Wymienione w ustawie przyczyny, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczba osób i rodzin się nie sumuje.

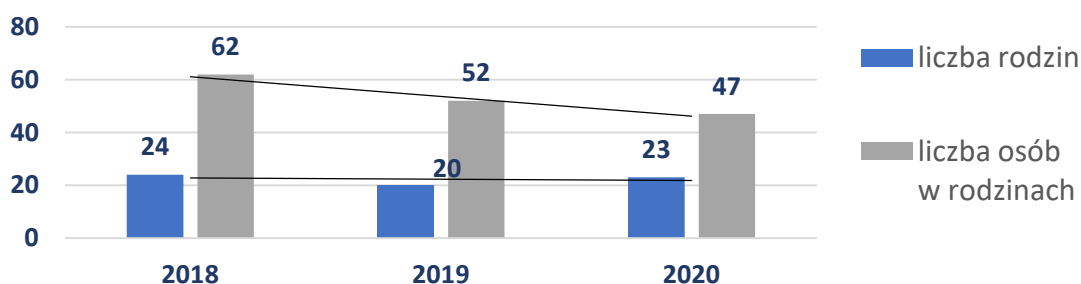
Dane te wyraźnie wskazują, że problemy dotyczące rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Oleśnica dotyczą najczęściej ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby, co znajduje odzwierciedlenie w ilości osób i rodzin korzystających z różnych form pomocy.

Czynnikiem, który ma zdecydowanie negatywny wpływ na funkcjonowanie rodziny w społeczeństwie jest bezrobocie. Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych bądź też osób z niepełnosprawnościami powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Długotrwałe bezrobocie bowiem często prowadzi do ubóstwa oraz wykluczenia społecznego.

Osoby trwale ubogie cechuje poczucie bezradności, bezsilności oraz zepchnięcia na margines społeczny. Z powodu podejmowania prac dorywczych i potrzeby oszczędzania, takie osoby nie uczestniczą czynnie w życiu społecznym ani nie korzystają z dóbr kulturowych. Do grup szczególnie zagrożonych ubóstwem można zaliczyć rodziny, w których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł, innych niż renta czy emerytura. Utrwalanie się biedy powoduje zmianę stylu życia rodziny oraz przyczynia się do powstania wielu niekorzystnych zjawisk, jak: zaniedbania w opiece i wychowaniu, alkoholizm, przemoc w rodzinie, przestępczość.

Rodzinom, w których diagnozowane są problemy opiekuńczo-wychowawcze, udzielana jest pomoc i wsparcie asystenta rodziny, którego zadaniem jest podjęcie zindywidualizowanej pracy z rodziną, w kierunku aktywnego rozwiązywania jej problemów, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich oraz zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. W 2020r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy zatrudnionych było 2 asystentów rodziny w zadaniowym systemie czasu pracy.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin i osób w rodzinach, korzystających ze wsparcia asystentów rodziny na przestrzeni ostatnich lat.

Od roku 2017 został rozszerzony zakres pracy asystenta rodziny, poprzez uzupełnienie zadań polegających na koordynowaniu i kompleksowym wsparciu oraz poradnictwie dla kobiet w ciąży i ich rodzin, a zwłaszcza dla kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych a także wsparcia dla dzieci, które urodziły się z ciężkim nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą, która bezpośrednio zagraża życiu.

W związku z powyższym asystent rodziny pozostaje w stałej gotowości i podejmuje szereg nowych zadań:

- udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może uzyskać wsparcie,
- opracowywanie wspólnie z kobietą lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- załatwianie spraw w różnych instytucjach na rzecz rodziny na podstawie upoważnienia,
- pomaganie rodzinie w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, w uzyskaniu wsparcia psychologicznego, w uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Ponadto na rzecz pomocy rodzinom Ośrodek udzielał świadczeń pieniężnych w różnych formach tj. zasiłki celowe, które zostały przyznane dla 130 osób, zasiłki okresowe otrzymały 84 osoby a zasiłki celowe udzielane na zasadach specjalnych zostały przyznane 35 osobom.

<i>Formy udzielanej pomocy finansowej</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Zasiłek celowy	130
Zasiłek okresowy	84
Zasiłki celowe specjalne	35

Świadczenia realizowane były również w formie niefinansowej, m.in. w postaci dożywiania, usług opiekuńczych, odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, odpłatności za pobyt w schronisku i ogrzewalni osób bezdomnych.

W 2020 roku w czasie, gdy szkoły prowadziły naukę w trybie stacjonarnym w związku na terenie Gminy Oleśnica utrzymywano współpracę z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, co umożliwiło korzystanie w szkołach z programów: „Szlanka mleka” oraz „Owoce i warzywa w szkole”.

Z analizy danych GOPS w Oleśnicy wynika, że od kilku lat systematycznie maleje zainteresowanie dożywianiem dla dzieci w szkołach. W 2020 roku już tylko 1 dziecko (będące uczniem w Zespole Szkół Specjalnych w Oleśnicy) korzystało z posiłku w formie dwudaniowego obiadu. Sytuacja taka zaistniała od czasu wprowadzenia w życie świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”, a obecnie bezpośrednio związana jest z aktualną sytuacją epidemiczną w Polsce spowodowaną pandemią Covid-19.

Mimo spadku zainteresowania tą formą pomocy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy podejmuje działania ukierunkowane na ponowne rozpropagowanie wsparcia w ramach realizacji Programu „Posiłek w domu i w szkole”.

Od 2017 roku realizowany jest Program Karta Dużej Rodziny Gminy Oleśnica umożliwiający rodzinom wielodzietnym oraz rodzicom, którzy wychowali co najmniej 3 dzieci a zamieszkują na terenie gminy Oleśnica i posiadają ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny korzystanie z dóbr sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych na preferencyjnych warunkach. W 2020r. podejmowano współpracę z 31 Partnerami oferującymi ulgi i zwolnienia na oferowane przez nich towary bądź usługi. Z wieloma podpisano Porozumienia na czas nieokreślony.

Przemoc w rodzinie jest w Polsce, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. W gminie Oleśnica w ramach prac na rzecz osób doświadczających przemocy Zarządzeniem nr 88/11 Wójta Gminy Oleśnica z dnia 12 października 2011r. powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie. Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Zespół złożony jest z przedstawicieli: pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizując zadania ustawowe Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Oleśnicy współpracuje również z Urzędem Gminy, szkołami, do których uczęszczają dzieci z terenu Gminy Oleśnica, Sądem, Policją, Strażą Pożarną, Ośrodkami Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2020 roku odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 135 posiedzeń Grup Roboczych. W latach 2018, 2019, 2020 wszczęto odpowiednio 18, 24, 41 procedur Niebieskiej Karty. Zjawisko przemocy niejednokrotnie związane jest z problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych dlatego też organem wspierającym osoby w rozwiązywaniu problemów uzależnień, motywowaniu do podjęcia działań naprawczych a także kierowaniu do Sądu Rejonowego spraw związanych ze zobowiązaniem do leczenia odwykowego jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób, przy jednoczesnym uwzględnieniu i respektowaniu w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Oleśnica, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Oleśnica.

3. ANALIZA SWOT

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT. Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega ona na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację mieszkańców Gminy Oleśnica. Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Powoływanie doraźnych grup roboczych w sprawach rodzin • Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie • Powoływanie grup roboczych	• Odczuwalne skutki pandemii Covid-19 • Brak mieszkań socjalnych • Istnienie szarej sfery zatrudnienia • Niska aktywność społeczna i zawodowa rodzin dysfunkcyjnych • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych • Brak chęci zmiany postaw i bierna

realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie • Rozwinięta baza instytucji wspierających rodzinę: Policja, Sąd, OPS, PCPR, PPP, organizacje pozarządowe, GOK, placówki oświatowe, świetlice wiejskie, wolontariat • Współpraca z Fundacją Avocado, oraz Fundacją Wspólnie do celu • Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy parafii • Dostępność usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych • Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez Kartę Dużej Rodziny Gminy Oleśnica • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego poprzez pracowników GOPS w Oleśnicy • Dobra współpraca z samorządem gminnym • Zatrudnienie dwóch asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy	postawa wobec problemów występujących w rodzinie • Niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Brak rodzin wspierających
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Zatrudnienie psychologa, który będzie realizował różne formy pomocy i wsparcia psychologicznego dla rodzin z terenu gminy Oleśnica • Działanie Zespołu ds. Pomocy Rodzinie • Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych • Edukowanie rodziców poprzez uczestniczenie w treningach kompetencji rodzicielskich • Pogłębianie umiejętności korzystania przez rodziny z różnorodnych form wsparcia • Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej oraz integracja międzypokoleniowa.	• Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych • Uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, łatwość dostępności środków psychoaktywnych • Zanik więzi i tradycji rodzinnych • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Wzrost zapotrzebowania na pomoc i wsparcie dla osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych • Narastająca niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców • Narastające problemy psychiczne u dzieci spowodowane długotrwałą izolacją i zdalną edukacją w okresie pandemii Covid-19

4. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Oleśnica, a w szczególności:

- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej
- Rodzin, w których zostały ograniczone bądź odebrane prawa rodzicielskie
- Rodzin dysfunkcyjnych
- Rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze
- Rodzin żyjących w ubóstwie, w tym dotkniętych bezrobociem, przemocą, problemem długotrwałej choroby czy niepełnosprawnością
- Dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym

5. CELE PROGRAMU

Cel główny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oleśnica na lata 2021-2023.

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rozwijanie systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

Cele szczegółowe Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oleśnica na lata 2021 – 2023.

1. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji
2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, kształtowanie prawidłowych wzorców, wzmacnianie umiejętności rodzicielskich
3. Wspieranie potencjału rodzin
4. Ograniczanie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach poprzez zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Cel szczegółowy nr 1		
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej.	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin: - objęta pomocą socjalną -korzystających ze wsparcia finansowego
2.Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków	GOPS w Oleśnicy	Liczba dzieci korzystających z pomocy w formie posiłku w szkole
3.Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze naukowym oraz socjalnym	Urząd Gminy Oleśnica	Liczba osób objęta wsparciem stypendialnym, w tym: socjalnym, naukowym, sportowym

4.Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”	GOPS w Oleśnicy	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu
5.Zapewnienie poradnictwa rodzinnego i wsparcia: psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	GOPS w Oleśnicy, Fundacja Promocji i Ochrony Zdrowia Avokado, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Parafii NMP Matki Miłosierdzia w Oleśnicy, Zespół do spraw Pomocy Rodzinie, Poradnie odwykowe.	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba spotkań grup roboczych
6.Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin	GOPS w Oleśnicy Fundacja na Rzecz Inicjatyw Społecznych i Ochrony Zdrowia „Wspólnie do celu”	Liczba rodzin objętych wsparciem
7.Poradnictwo i praca socjalna świadczona na rzecz rodzin z dziećmi	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin objętych wsparciem
9. Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich, wielodzietnych i zagrożonych w dostępie do wypoczynku oraz zorganizowanych form spędzania czasu wolnego	GOPS w Oleśnicy Gminny Ośrodek Kultury, Kuratorium Oświaty	Liczba rodzin objętych wsparciem
Cel szczegółowy nr 2 Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, kształtowanie prawidłowych wzorców, wzmacnianie umiejętności rodzicielskich		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.Zapewnienie usługi asystenta rodziny	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
2. Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	GOPS w Oleśnicy	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych kart
3.Realizacja Programu „Karta Dużej Rodziny Gminy Oleśnica”	GOPS w Oleśnicy	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych kart
4.Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Świetlice wiejskie, Placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych form wsparcia, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem
5. Realizacja ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, Świetlice wiejskie. Gminny Ośrodek Kultury	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych

6. Pomoc rodzinom w dostępie do warsztatów rozwijających umiejętności opiekuńczo-wychowawcze	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Liczba osób uczestniczących w warsztatach
Cel szczegółowy nr 3 Wspieranie potencjału rodzin		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.Promowanie wartości rodziny poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych ukierunkowanych na poszerzanie wiedzy dotyczącej kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz budowanie relacji rodzic – dziecko	GOPS w Oleśnicy	Liczba spotkań
2.Realizowanie na terenie Gminy programów prozdrowotnych i przeciwdziałających uzależnieniom oraz przemocy	GOPS w Oleśnicy, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Placówki oświatowe	Liczba prowadzonych programów
3.Uczestnictwo Gminy w realizowanych, przez administrację rządową oraz inne podmioty, programach na rzecz wspierania rodzin	GOPS w Oleśnicy	Liczba programów
4.Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji	GOPS w Oleśnicy, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	
5.Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej oraz integracja międzypokoleniowa.	GOPS w Oleśnicy, GOK Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy	Ilość imprez, uroczystości, Ilość uczestników

Cel szczegółowy nr 4 Ograniczanie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach poprzez zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zapewnienie rodzinom z Gminy Oleśnica dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego poradnictwa, w tym pomocy psychologicznej	GOPS w Oleśnicy Fundacja Promocji i Ochrony Zdrowia Avokado, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Parafii NMP Matki Miłosierdzia w Oleśnicy, Zespół do spraw Pomocy Rodzinie	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba spotkań grup roboczych
2. Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie Gminy Oleśnica i zapewnienie ich finansowania w przypadku zdiagnozowanych potrzeb	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia rodzin wspierających
3. Prowadzenie działalności profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów	GOPS w Oleśnicy Placówki oświatowe	Liczba dzieci i rodzin korzystających z zajęć
4. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i organizowanie spotkań grup roboczych	GOPS w Oleśnicy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	Liczba zorganizowanych grup roboczych
5. Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie i uzależnieniami	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin z aktywną Niebieską Kartą Liczba spotkań grup roboczych
6. Zapewnienie usługi asystenta rodziny	GOPS w Oleśnicy	Liczba rodzin współpracujących z asystentem

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Oleśnica powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –

wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Głównym realizatorem Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy w Oleśnicy – III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Zespół ds. Pomocy Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Placówki oświatowe,
- Służba zdrowia,
- Fundacja Promocji i Ochrony Zdrowia Avokado – organizacja pozarządowa,
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Parafii NMP Matki Miłosierdzia w Oleśnicy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Świetlice wiejskie.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 dla Gminy Oleśnica finansowane będą z następujących źródeł:

- środki własne Gminy Oleśnica
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

8. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2021-2023 Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oleśnica są:

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności związane z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodziny.
- Zmiany postaw społecznych rodzin poprzez wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa rodziny i budowanie więzi rodzinnych.
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologa, wspieranie rodzin poprzez działalność Zespołu do Spraw Pomocy Rodzinie,
- Wzmocnienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia i możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej, zwłaszcza w sytuacji kryzysu.

- Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, między innymi poprzez wsparcie asystenta rodziny.
- Wzrost jakości świadczonych usług na rzecz wsparcia rodzin i dzieci, m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry pracującej w tym obszarze.

9. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 dla Gminy Oleśnica będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy, jako koordynatora Programu, i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na w/w. podstawie w terminie do dnia 31 marca każdego roku, Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.]

10. PODSUMOWANIE

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodzin na lata 2021-2023 w Gminie Oleśnica jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.